

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

*(для студентів 3 курсу заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за напрямом підготовки 6.030601 – Менеджмент)*

ХАРКІВ – ХНУМГ ім. О. М. Бекетова – 2015

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни „Фінанси, гроші та кредит” (для студентів 3 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за напрямом підготовки 6.030601 – Менеджмент) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: Н. Є. Лелюк. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 46 с.

Укладач: к.е.н., доц. каф. ФЕБОіА Н. Є. Лелюк

Рецензент: . к.е.н. проф., Н. І. Гордієнко

Рекомендовано кафедрою фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту,
протокол № 1 від 01.09. 2014р.

ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ І МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу — формування у майбутніх фахівців з менеджменту сучасного економічного мислення та системи знань щодо загальних закономірностей розвитку сучасних фінансових і грошово-кредитних відносин суспільства.

Основними **завданнями** дисципліни є з'ясування:

закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання і населення;

- шляхів використання закономірностей у сфері фінансових відносин у практиці фінансової роботи;

- роль фінансів у забезпеченні економічного зростання суб'єктів ринкових відносин;

- тенденції розвитку національного та міжнародного фінансового ринку;

- закономірностей грошового та кредитного обігу в умовах ринкового господарства;

- принципів і форм організації сучасної грошово-кредитної системи;

- особливостей вітчизняної та зарубіжних ринкових моделей грошей і кредиту,

- характеристики ринку позичкових капіталів, грошового обігу, банків та банківської діяльності;

- функціонування спеціалізованих небанківських інститутів;

- організації міжнародних грошово-кредитних відносин;

- сутності методів, принципів та інструментів грошово-кредитної політики тощо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- суть та функції фінансів, грошей, кредиту;

- склад фінансової, грошової системи та фінансового механізму;

- структуру податкової та бюджетної систем, фінансового ринку, грошової маси;

- джерела формування фінансових ресурсів держави, підприємств та домогосподарств;

- основні форми та показники вимірювання інфляції;

- форми та види кредиту; призначення та функції центрального банку, комерційних банків та спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

вміти:

- вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах, фінансової системи;

- аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку;

- прогнозувати майбутній розвиток фінансових відносин;

- обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру тощо.

II ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1 «ГРОШІ І КРЕДИТ»

Тема 1 Сутність та функції грошей

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у створенні грошей.

Суть грошей. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Портфельний підхід до визначення суті грошей. Гроші як форма прояву суспільних відносин. Специфіка прояву суті грошей у різних економічних системах. Гроші як особливий товар, мінова й споживча вартість грошей як товару. Гроші як гроші і гроші як капітал. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями.

Форми грошей та їх еволюція. Натурально-речові форми грошей, причини та механізм їх еволюції від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини та механізм демонетизації золота, ідеальні форми грошей та їх кредитна природа. Еволюція кредитних грошей від урядових (казначейських) зобов'язань до зобов'язань центрального банку. Різновиди сучасних кредитних грошей. Роль держави в утвердженні кредитних зобов'язань як грошей. Електронні гроші.

Вартість грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможні як вираз вартості грошей при різних їх формах. Вартість грошей і час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість, зберігання грошей та процент.

Функції грошей. Поняття функції та її еволюція. Функція міри вартості, її суті, сфера використання. Масштаб цін. Ідеальний характер міри вартості. Ціна як грошовий вираз вартості товарів.

Функція засобу обігу, її суть, сфера використання; реальність і кількісна визначеність грошей у цій функції. Функція засобу платежу, її суть, відмінність від функції засобу обігу, сфера використання, еволюція.

Функція засобу нагромадження, її суть, сфера використання. Вплив часу на функцію засобу нагромадження. Світові гроші. Еволюція золота як світових грошей. Передумови використання як світових грошей національних та колективних валют. Взаємозв'язок функцій грошей. Вплив на функції грошей зміни їх вартості.

Роль грошей у системі суспільного відтворення. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні й соціальні процеси. Грошове середовище

як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Вплив зміни кількості грошей на макро- та мікроекономічні процеси. Гроші як інструмент регулювання економіки. Зміна впливу кількісних параметрів грошей на економіку на коротко- та довгострокових, інтервалах. Роль грошей у розвитку міжнародних Інтеграційних процесів. Еволюція ролі грошей в економіці України.

Тема 2 Грошовий оборот і грошові потоки

Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Сукупний грошовий оборот і оборот грошей у межах індивідуального капіталу. Основні суб'єкти грошового обороту: фірми, сімейні господарства, державні структури, фінансові посередники. Основні ринки, що взаємо пов'язуються грошовим оборотом. Національний дохід і національний продукт як визначальні параметри грошового обороту.

Економічна основа та загальна схема сукупного грошового обороту. Структура сукупного грошового обороту. Грошовий обіг. Фіскально-бюджетний оборот. Кредитний оборот. Фінансовий оборот.

Основні сфери грошового обороту. Безготівковий грошовий оборот. Готівковий грошовий оборот. Співвідношення між безготівковим і готівковим грошовим оборотом та подальша його тенденція. Канали надходження грошей та їх вилучення з грошового обороту.

Грошові потоки та критерії їх класифікації. Модель сукупного грошового обороту. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок між окремими видами грошових потоків. Структура грошових потоків. Грошові потоки припливу та грошові потоки відпливу. Механізм балансування грошових потоків.

Грошова маса та основні форми її існування. Агрегатний метод класифікації функціональних форм грошей. Характеристика грошових агрегатів. Грошова база. Особливості побудови показників грошової маси в Україні.

Закони грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Основні шляхи та показники інтенсифікації руху грошей у сфері обігу та платежів. Проблема монетизації валового внутрішнього продукту. Механізм поповнення маси грошей в обороті. Первинна емісія центрального банку. Вторинна емісія депозитних грошей комерційних банків. Грошовий мультиплікатор. Сучасні засоби платежу, які обслуговують грошовий оборот: банкноти, розмінна монета, депозитні гроші, векселі, чеки, їх суть та характеристика.

Тема 3 Грошовий ринок

Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Суть грошового ринку. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак - попиту, пропозиції, ціни.

Інституційна модель грошового ринку. Канали прямого і опосередкованого фінансування.

Економічна структура грошового ринку. Ринок грошей (монетарний ринок). Ринок капіталів. Суб'єкти грошового ринку. Банки і небанківські фінансово-кредитні структури як суб'єкти грошового ринку.

Попит на гроші. Теоретичні моделі попиту на гроші. Основні мотиви (джерела) сукупного попиту на гроші: попит на гроші для трансакцій і попит на гроші як на активи. Чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Номінальний та реальний попит на гроші.

Пропозиція грошей. Загальні теоретичні положення пропозиції грошей. Механізм формування пропозиції грошей. Грошова база. Банківські резерви. Грошовий мультиплікатор. Роль кредитної системи у формуванні пропозиції грошей. Банкнотна та депозитна емісія.

Графічна модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та процент. Фактори, що визначають рівновагу грошового ринку. Рівноважна процентна ставка.

Роль фінансового ринку у ринковій економіці. Фінансовий ринок як механізм міжгалузевого перебігу капіталу, та перерозподілу коштів. Функції фінансового ринку. Класифікація структурних складових фінансового ринку.

Тема 4 Грошові системи

Поняття грошової системи. Основні принципи організації та моделі побудови грошових систем. Призначення та місце грошової системи в економічній системі країни.

Вплив національних та історичних традицій на зміст елементів грошової системи.

Елементи грошової системи та їх характеристика. Національно-державна обумовленість і призначення грошової системи.

Склад грошової системи. Система безготівкових розрахунків. Система готівкового обігу. Валютна система.

Основні типи грошових систем. їх еволюція. Саморегульовані грошові системи та їх історичні форми. Біметалізм (система паралельних валют, система подвійної валюти, система «кульгаючої» валюти). Монеметалізм (золотомонетний стандарт, золотозлитковий стандарт, золотодевізний стандарт). Регульовані грошові системи. Система паперово-грошового обігу. Система природного

(кредитного) обігу. Неринкові та ринкові грошові системи. Відкриті і закриті грошові системи.

Державне регулювання грошової сфери як головне призначення грошової системи. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери. Методи та інструменти регулювання грошової системи.

Становлення й розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні: запровадження тимчасової валюти, паралельний обіг купоно-карбованця та рубля, процес стабілізації тимчасової валюти. Випуск постійної валюти - гривні.

Загальна характеристика грошових систем зарубіжних країн. Грошова система ЄС.

Тема 5 Інфляція та грошові реформи

Суть інфляції. Вплив інфляції на виробництво, зайнятість і життєвий рівень. Теоретичні концепції інфляції: теорія «інфляції попиту», теорія «інфляції пропозиції», монетаристська теорія, теорія інфляції як багатофакторного процесу. Інфляція та дефляція.

Основні форми інфляції: повзуча, галопуюча, гіперінфляція, відкрита та закрита інфляція. Класичні, монетарні та загальноекономічні чинники інфляції. Інфляція попиту. Фіскальна інфляція. Інфляція витрат. Імпортна інфляція.

Основні показники вимірювання інфляції. Методи регулювання інфляції. Дефляційна політика (регулювання попиту). Політика доходів.

Соціально-економічні наслідки інфляції.

Інфляція в системі державного регулювання грошової сфери.

Особливості інфляційного процесу в Україні.

Грошові реформи: поняття та цілі. Стабілізація грошей як основна ціль реформи. Грошові реформи як радикальні заходи негативних соціально-економічних наслідків інфляції,

Класифікація грошових реформ. Становлення нової грошової системи. Часткова зміна грошової системи. Проведення спеціальних стабілізаційних заходів. Основні методи стабілізації валют: дефляція, деномінація, нуліфікація, девальвація, ревальвація.

Основні моделі грошових реформ. Грошові реформи формального типу. Грошові реформи конфіскаційного типу. Реформи паралельного (консервативного) типу.

Особливості здійснення грошових реформ в окремих країнах. Характеристика основних грошових реформ, здійснених в Україні.

Тема 6 Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

Класична кількісна теорія грошей, та основні постулати. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. Еволюція постулатів кількісної теорії. Номіналістичне трактування суті грошей послідовниками кількісної теорії. Відмінності в поглядах на гроші послідовників кількісної теорії грошей і трудової теорії вартості.

Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. «Трансляційний варіант» Фішера. «Кембриджська версія» кількісної теорії. Вклад Д. Кейнса в розвиток кількісної теорії грошей. Зміна акцентів в оцінці ролі держави в економічному регулюванні та механізмів впливу на економіку. «Передаточний механізм» у трактовці Кейнса. Неминучість інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій. Сучасний монетаризм як альтернативний напрям кількісної теорії. Відмінності монетаристських трактовок ролі держави з регулювання економіки. Вклад М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії.

Грошово-кредитна політика України у світлі сучасних монетаристських теорій.

Тема 7 Кредит у ринковій економіці

Загальні передумови формування кредитних відносин, Еволюція кредитних відносин. Методи перерозподілу коштів у процесі відтворення. Теорії кредиту. Основні положення натуралістичної теорії кредиту. Основні положення капіталотворчої теорії кредиту.

Необхідність та суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі.

Кредит як форма суспільних відносин. Основні функції кредиту. Суб'єкти та об'єкти кредитних відносин.

Ознаки кредиту в ринковій економіці. Позичковий капітал та кредит. Позичковий капітал як форма грошового капіталу. Основні ознаки позичкового капіталу. Ринок позичкових капіталів.

Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту: комерційного, споживчого, державного, міжнародного, банківського.

Банківський кредит. Класифікація банківських кредитів. Принципи та методи банківського кредитування. Механізм банківського кредитування. Форми забезпечення та страхування банківських кредитів. Характеристика окремих видів банківського кредиту.

Економічні межі кредиту. Поняття меж кредиту, причини та наслідки їх порушення, Кредитні відносини та інфляція. Процент за кредит. Суть процента,

види, економічні межі руху та фактори зміни ставки процента. Процентний ризик. Процент в умовах інфляції.

Специфіка становлення кредитних відносин в окремих країнах. Кредитні відносини в ЄС. Історичний розвиток кредитних відносин в Україні. Проблеми реалізації позитивних функцій кредиту в сучасних умовах розвитку України.

Тема 8 Кредитні системи

Поняття кредитної системи. Об'єктивні економічні умови формування кредитної системи. Основні етапи розвитку кредитної системи, Принципи побудови кредитної системи. Роль та місце кредитної системи в сучасному економічному просторі, Кредитна система як елемент інфраструктури грошового ринку.

Основні типи кредитних систем.

Структура кредитної системи. Загальна характеристика основних структурних елементів кредитної системи.

Банківська система. Функції банківської системи. Основи організації банківської системи (принципи побудови, цілі, механізм функціонування). Емісійні банки. Неемісійні банки.

Парабанківська система. Небанківські фінансово-кредитні установи (спеціалізовані кредитно-фінансові інститути). Їх відмінності від банків, економічне призначення, види, функції, роль. Поштово-ощадна система. Інфраструктура кредитної системи.

Стійкість кредитної системи. Поняття та значення стійкості кредитної системи. Механізм забезпечення стійкості кредитної системи.

Специфіка функціонування кредитних систем окремих країн. Кредитна система ЄС. Становлення й розвиток кредитної системи України.

Тема 9 Центральний банк та його роль в економіці

Центральний банк - орган державного грошово-кредитного регулювання економіки.

Історичні аспекти організації центральних банків. Сучасні організаційно-правові форми центральних банків. Незалежність центральних банків. Особливості взаємовідносин центральних банків з виконавчою владою. Особливості функціонування СЦБ.

Функції центрального банку. Емісія готівки та організація грошового обігу. Функція банку банків. Функція банку уряду. Реалізація грошово-кредитної політики.

Грошово-кредитна політика центрального банку - суть, стратегічні цілі, проміжні й тактичні завдання, інструменти грошово-кредитного регулювання. Основні типи грошово-кредитної політики: рестрикційна та експансіоністська.

Загальні методи реалізації грошово-кредитної політики. Політика облікової ставки. Операції на відкритому ринку. Політика обов'язкових резервів. Політика рефінансування. Селективні способи реалізації грошово-кредитної політики. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політика в системі державного регулювання ринкової економіки. «Сеньйораж» і монетизація бюджетного дефіциту.

Національний банк України: його завдання, функції та історія розвитку. Організаційна і функціональна структура НБУ. Повноваження Правління НБУ. Основні напрями діяльності НБУ. Грошово-кредитна політика НБУ. Банківський нагляд. Формування інформаційної системи. Пасивні та активні операції НБУ.

Тема 10 Комерційні банки як основна ланка кредитної системи

Суть і призначення комерційних банків у сучасному економічному просторі. Класифікація комерційних банків.

Організаційна та функціональна структура комерційного банку. Збори акціонерів (учасників) банку. Рада банку. Правління банку. Ревізійна комісія банку. Структурні підрозділи банку. Основні показники діяльності комерційних банків.

Загальна характеристика банківських операцій.

Пасивні банківські операції. Банківські ресурси та їхня структура. Власний капітал банку та його основні функції. Статутний фонд. Резервний фонд. Нерозподілений прибуток.

Залучені кошти. Депозити та їх основні види. Депозити до запитання. Строкові депозити. Ощадні депозити. Недепозитні джерела залучення коштів.

Активні операції комерційних банків. Основні види активів. Кредитні операції. їх сутність і призначення. Інвестиційні операції та їх види. Інвестиційний портфель та інвестиційна політика комерційного банку.

Суть комісійно-посередницьких банківських операцій. Розрахункові операції. Касові операції. Валютні операції. Консультаційні та інші послуги.

Особливості регулювання банківської діяльності в сучасних умовах.

Змістовний модуль 2

«ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСІВ. СФЕРИ ТА ЛАНКИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ»

Тема 11 Сутність та функції фінансів

Предмет науки про фінанси. Фінанси – специфічна форма суспільних відносин, підсистема економічного базису. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, характерні риси та суспільне призначення. Мікро- і макрорівні вивчення фінансів.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Взаємозв'язок фінансів та інших економічних категорій.

Фінанси, особливості їх функціонування - економічне вчення про товарно-грошові відносини, розширене відтворення, природу і функції держави. Відбиття специфіки товарно- грошових відносин і функцій держави в умовах ринкової економіки на фінансових відносинах.

Функції фінансів: розподільча, контрольна, регулююча. Прояви розподільчої функції фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту.

Сутність контрольної функції фінансів, її реалізація в організації контролю за розподілом і цільовим використанням грошових фондів.

Сутність та значення регулюючої функції фінансів у стимулюванні (дестимулюванні) соціально-економічних процесів у суспільстві.

Сутність і джерела формування фінансових ресурсів. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси. Фінансові ресурси держави, підприємств і населення.

Тема 12 Фінансова система та фінансовий механізм

Поняття фінансової системи. Фінансова система як об'єкт управління. Структура фінансової системи за внутрішньою будовою та організаційною структурою. Сфери та ланки фінансових відносин, їх взаємозв'язки.

Державні фінанси як провідна складова централізованих фінансів суспільства. Державні фінанси та їх ланки: державний бюджет і місцеві бюджети, державні цільові фонди: фінанси державного сектора економіки, державний кредит, резервні та страхові фонди органів державної влади.

Фінанси суб'єктів господарювання та їх роль у розвитку національної фінансової системи. Складові фінансів суб'єктів господарювання: фінанси комерційних підприємств і організацій, фінанси некомерційних підприємств та організацій.

Фінансовий ринок як складова фінансової системи держави. Структурні складові фінансового ринку: ринок грошей, ринок кредитних ресурсів, ринок цінних паперів, ринок фінансових послуг.

Роль міжнародних фінансів у розвитку інших складових фінансової системи держави.

Фінансова політика - складова частина економічної і соціальної політики держави. Зміст і завдання фінансової політики, Стратегія й тактика фінансової політики. Фінансова політика України на сучасному етапі.

Фінансовий механізм. Поняття і склад фінансового механізму. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою.

Поняття про управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Органи управління фінансами та їхні функції.

Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів. Зведений фінансовий баланс держави. Зміст фінансового планування під час трансформаційних зрушень.

Фінансовий контроль. Зміст і призначення фінансового контролю. Види, форми, методи фінансового контролю. Органи, що здійснюють фінансовий контроль.

Фінансове право. Правове регулювання фінансових відносин. Розвиток фінансовою законодавства в Україні.

Тема 13 Державний кредит

Суть і значення державного кредиту. Особливості фінансових відносин, що формують державний кредит, його суб'єкти. Об'єктивна необхідність і можливість використання державного кредиту. Роль державного кредиту у мобілізації коштів населення, підприємств та організацій. Вплив державного кредиту на стан грошового обігу в державі, Значення державного кредиту у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб.

Відмінності державного кредиту від банківського. Форми та види державного кредиту.

Позики, їх класифікація за правом емісії, формами виплати доходів, методами розміщення, термінами погашення та іншими ознаками.

Види державних боргових цінних паперів, їх характеристика та законодавче регулювання. Емісія державних боргових цінних паперів: вибір їх видів, обґрунтування термінів обігу, форми виплати доходів тощо.

Капітальний і поточний, внутрішній і зовнішній державний борг. Поняття державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Управління державним боргом. Методи управління державним боргом. Кількісний аспект державного боргу та проблеми його сплата в Україні.

Тема 14 Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій

Необхідність і сутність фінансів підприємств. Фінанси підприємств - основа фінансової системи держави. Функції фінансів підприємств та принципи їх організації. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання. Особливості організації фінансових відносин залежно від галузевих особливостей, галузей економіки, сфер бізнесу.

Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств, особливості їх формування в умовах ринку. Склад грошових фондів і доходів, порядок їх утворення і використання в умовах ринку.

Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування доходів. Поділ коштів підприємства на власні та залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт і послуг. Її розподіл. Види витрат. Собівартість продукції, робіт, послуг та її складові.

Економічний зміст прибутку, його склад. Особливості формування прибутку суб'єктів господарювання різних форм власності. Види прибутків. Розподіл і використання прибутку.

Фінанси неприбуткових організацій. Види неприбуткових організацій. Особливості та завдання неприбуткових організацій. Джерела формування та напрями використання коштів неприбуткових організацій. Благодійництво. Спонсорство. Меценатство.

Тема 15 Фінанси населення

Сутність фінансів населення, їх значення. Зв'язок фінансів населення з іншими складовими фінансової системи.

Фінансові ресурси населення. Джерела формування доходів населення. Класифікація джерел формування доходів населення. Фактори, що впливають на рівень доходів населення.

Порядок використання доходів населення. Фактори, що впливають на розподіл доходу на споживання та заощадження. Функція споживання, функція заощадження.

Мотиви утворення заощаджень населення, їх класифікація. Рівень заощаджень населення. Сучасні тенденції формування заощаджень населення України.

Фінансовий портфель громадянина, його склад: споживчий портфель, накопичувальний та інвестиційний. Фактори, що сприяють перетворенню заощаджень на інвестиції.

Складові інвестиційного портфеля.

Портфель нагромадження та його складові.

Тема 16 Фондовий ринок та фінансові інструменти

Фондовий ринок: особливості та роль у розвитку ринкової інфраструктури. Первинний і вторинний ринки цінних паперів. Біржовий та позабіржовий обіг фондovих цінностей. Характеристика основних видів цінних паперів, їх класифікація.

Фінансові інститути ринку. Фінансові посередники. Функції та види фінансових посередників.

Роль Національного банку України на ринку державних цінних паперів. Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку України.

Тема 17 Валютні системи та міжнародні розрахунки

Поняття валюти. Призначення та сфера використання валюти. Види валюти: національна, іноземна, колективна.

Валютний ринок: суть та основи функціонування. Валютні операції. Види валютних операцій. Біржова та позабіржова торгівля валютою. Валютні ризики і методи валютного страхування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Роль банків на валютному ринку. Фактори, що впливають на кон'юнктуру валютного ринку.

Котирування валют. Валютний курс, його функції. Суть, основи формування та види валютного курсу. Поняття, значення і механізм забезпечення конвертованості валюш. Порядок визначення валютних курсів.

Валютне регулювання: суть і необхідність. Механізм регулювання валютного курсу: девальвація, ревальвація, валютна інтервенція. Регламентація статусу валюти та порядок здійснення операцій з нею (правила купівлі-продажу, ввозу-вивозу, використання валютної виручки, здійснення валютних платежів, нагромадження золотовалютних запасів тощо). Платіжний баланс у механізмі валютного регулювання. Золотовалютні запаси в системі валютного регулювання. Режим валютного курсу в Україні.

Валютні системи; поняття, структура, призначення. Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Основні елементи національної валютної системи. Розвиток валютної системи України.

Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси суверенних країн і регіонів,

Поняття зовнішньоекономічної діяльності. Форми та види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності як складова загальної зовнішньоекономічної політики держави. Інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Форми та засоби регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Міжнародний фінансовий ринок: сутність, особливості та класифікація. Вплив міжнародного фінансового ринку на національні фінансові ринки та національну економічну систему держави.

Міжнародний кредит та його форми. Класифікація міжнародних кредитів.

Еволюція світової валютної системи. Характеристика сучасної світової валютної системи та роль МВФ в її функціонуванні. Європейська валютна система Проблеми формування валютної системи країн СНД. Баланси міжнародних розрахунків та їх основні види. Розрахунковий баланс. Баланс міжнародної заборгованості. Платіжний баланс, його загальна характеристика та структура. Методи регулювання платіжного балансу. Україна та ЄС: особливості організації міжнародних фінансових зв'язків та перспективи їх розвитку.

Міжнародні валютно-фінансові і кредитні організації. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями.

Тема 18 Спеціалізовані кредитно-фінансові установи

Суть, функції та основні види спеціалізованих кредитно-фінансових установ. Об'єктивні передумови становлення й розвитку кредитно-фінансових інститутів. Основні напрями діяльності сучасних спеціалізованих кредитно-фінансових установ.

Страхові компанії: їх функціональна суть та форми організації. Об'єкти страхування та особливості їх страхування. Основні операції страхових компаній. Страхові премії,

Пенсійні фонди. Організаційно-правові форми пенсійних фондів. Особливості функціонування пенсійних фондів. Операції пенсійних фондів.

Інвестиційні компанії. Інвестиційні компанії закритого та відкритого типу. Основні операції інвестиційних компаній.

Позиково-ощадні асоціації. Фінансові компанії. Кредитні спілки. Ломбарди. Добродійні фонди.

Міжбанківські об'єднання, їх роль та значення у функціонуванні кредитних систем. Класифікація міжбанківських об'єднань. Характерні риси міжбанківських об'єднань.

ТЕМАТИКА КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ І МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Загальні вимоги до написання контрольної роботи

Відповідно до навчального плану студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Контрольна робота як важлива форма навчального процесу має навчити студентів самостійно узагальнювати і викладати зміст літературних джерел, статистичні та інші матеріали, взяті з практики роботи фінансових органів, податкових інспекцій, підприємств. Студенти пишуть контрольну роботу, що складається з двох завдань: **перше завдання** включає в себе розгляд теоретичного питання.

Тематика контрольних робіт:

1. Сутність грошей
2. Функції грошей
3. Металева теорія грошей
4. Номіналістична теорія грошей
5. Кількісна теорія грошей
6. Монетаризм
7. Кейнсіанська теорія грошей і грошово-кредитного регулювання
8. Новий підхід до визначення теорії трудової вартості
9. Грошові системи
10. Гроші та їх роль в сучасному суспільстві
11. Теорія інфляції
12. Методичні аспекти оцінки інфляції
13. Методи пристосування і боротьби з інфляцією
14. Грошовий обіг
15. Грошовий оборот
16. Гроші й міжнародні економічні відносини
17. Кредит в сучасному суспільстві
18. Методи кредитування
19. Організація роботи фондової біржі
20. Організація валютної біржі
21. Організація розрахунків в народному господарстві
22. Кредитна система суспільства
23. Лізингові операції
24. Оцінка платоспроможності одержувача позики
25. Функції кредиту
26. Закони кредиту

27. Межі кредиту
28. Види меж кредиту
29. Процент та процентна політика банків
30. Сутність позикового проценту
31. Банки й банківські операції
32. Банківська система України

У контрольній роботі студент повинен показати:

- знання і правильне розуміння закономірностей, що складаються у фінансовій сфері;
- вміння використовувати літературні джерела, аналізувати практичний матеріал і викладати свої міркування з того чи іншого питання;
- вміння використовувати теоретичні знання у процесі аналізу конкретних цифрових даних.

Теми контрольних робіт обираються залежно від початкової літери прізвища студента. Студенти, прізвища яких починаються з букви:

А, Б, В, Г, Д	—	пишуть роботи на одну з тем	1—5;
Е, Є, Ж, З, І, Ї, К	—	—"	6—12;
Л, М, Н, О, П	—	—"	13—17;
Р, С, Т, У	—	—"	18—22;
Ф, Х, Ц, Ч, Ш	—	—"	23—27;
Щ, Ю, Я	—	—"	28—32.

У процесі написання контрольних робіт необхідно використати статистичний матеріал. Можливо також використати практичний матеріал, зібраний за місцем роботи. Зібраний практичний матеріал має бути поданий у формі таблиць, схем, діаграм, графіків.

Друге завдання контрольної роботи студенти пишуть за одним з двох варіантів у наступному порядку. Перший варіант виконують студенти, у яких номер залікової книжки закінчується на непарні цифри (1, 3, 5, 7, 9), а другий варіант виконують студенти, у яких номер залікової книжки закінчується на парні цифри (2, 4, 6, 8, 0). Друге завдання повинно мати статистичний матеріал, розрахунки питомої ваги кожної статті й аналітичний опис у довільній формі на розсуд студента. У кінці роботи треба вказати літературу, що використовувалась при її виконанні.

Перший варіант другого завдання. На підставі даних державного бюджету України (додатки 1, 2) проаналізувати доходи і витрати державного бюджету за останні роки, їх структуру та джерела надходження. Проаналізувати зміни

структури, співвідношення між доходами і витратами бюджету. Причини змін, що відбуваються.

Вимоги до змісту контрольної роботи

При виконанні цього завдання необхідно :

1. Визначити питому вагу кожного виду доходів і видатків, які попередньо згрупувати згідно функціональної класифікації.

2. Чи є данні бюджети збалансованими або дефіцитними?

3. Написати висновки до обчисленої структури доходів і видатків.

Висновки пишуться приблизно за таким планом:

- з яких надходжень складається доходна частина державного бюджету і як змінюється питома вага цих складових;

- які напрямки використання бюджетних коштів (видатки) по функціональній класифікації за останні роки;

- чи є ці бюджети збалансованими, дефіцитними, або профіцитними? В якій сумі? Яку це становить питому вагу до обсягу ВВП, добре це, чи погано?

Другий варіант другого завдання. Зіставити співвідношення між доходами й витратами державного бюджету та місцевих бюджетів, користуючись показниками зведеного бюджету України, Державного бюджету та місцевих бюджетів за 2012 та 2013 роки (додатки 3, 4).

При виконанні цього завдання необхідно :

1. Визначити питому вагу засобів Держбюджету та місцевих бюджетів у зведеному бюджеті по кожному виду доходів і напрямкам видатків.

2. Написати висновки.

3. Як змінюється централізація коштів, тобто на скільки зменшується питома вага коштів державного бюджету у зведеному?

4. Чи є данні бюджети збалансованими або дефіцитними? У якій сумі? Яку це становить питому вагу до обсягу бюджету та ВВП.

Оформлення контрольної роботи

Контрольна робота виконується самостійно. Вона повинна мати чітку й логічну структуру. Якщо в ній наводяться окремі цитати з наукових статей чи монографій, то потрібно вказати автора роботи, її назву, місце і рік видання, сторінку. Те саме стосується й тих цифрових даних, які наводяться в контрольній роботі. Якщо аналізується практичний матеріал, то слід вказати конкретний об'єкт аналізу.

Обсяг контрольної роботи має бути в межах 15—20 сторінок стандартного формату. Зміст роботи повинен відповідати плану, який, у свою чергу, має відображати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження.

Під час оформлення контрольної роботи слід дотримуватися встановлених стандартом вимог: текст роботи слід писати з одного боку білого паперу формату А4, шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5. Кожна сторінка обмежується полями: зліва — 30 мм, справа — 10 мм, зверху — 20 мм, знизу — 20 мм. Нумерація сторінок проставляється, починаючи з плану роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою і номер на ньому не ставиться. Зразок титульного аркуша контрольної роботи наведений у додатку 4.

Роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання.

Нижче наведені рекомендовані типові плани. Студент може відступити від типового плану, але слід чітко дотримуватися логіки викладу матеріалу і загальних вимог до написання контрольної роботи. Під час написання контрольної роботи слід ознайомитись із законодавчими і нормативними документами з вибраної теми, публікаціями в періодичних виданнях, підібрати монографічну літературу.

Тема 1. Сутність грошей

1. Гроші як загальний еквівалент.
2. Еволюція форм грошей.
3. Перехід грошей до благородних металів.
4. Причини відмови від системи золотого стандарту.

Тема 2. Функції грошей

1. Сутність функцій грошей.
2. Функції грошей – міра вартості, засіб обігу, нагромадження.
3. Роль грошей в економіці і соціальній політиці.

Тема 3. Металева теорія грошей

1. Основні положення теорії.
2. Розвиток теорії в різні історичні періоди життя суспільства.
3. Відмінність і подібність до марксистської теорії грошей.

Тема 4. Номіналістична теорія грошей

1. Сутність теорії.
2. Розвиток теорії її представниками.
3. Відмінність поняття «рахункових грошей» від поняття «гроші як загальний еквівалент».

Тема 5. Кількісна теорія грошей

1. Основні поняття.
2. Трансакційний варіант кількісної теорії грошей.
3. Кембриджський варіант розвитку теорії.

Тема 6. Монетаризм

1. Сутність грошей відповідно до теорії.
2. Основні принципи, покладені в основу теорії.
3. Відмінність монетарної сутності грошей від сутності грошей як загального еквіваленту.

Тема 7. Кейнсіанська теорія грошей і грошово-кредитного регулювання

1. Сутність теорії.
2. Розвиток теорії в різні історичні періоди.
3. Кейнсіанська теорія боротьби з інфляцією.

Тема 8. Новий підхід до визначення теорії трудової вартості

1. Кризова ситуація і шляхи виходу з неї.
2. Товарне виробництво та його співвідношення з вартісними відносинами.
3. Історичні передумови традиційного підходу.

Тема 9. Грошові системи

1. Сутність та елементи грошової системи.
2. Грошова одиниця, види грошових знаків.
3. Емісія грошей, вилучення грошей із обігу.
4. Планування грошового обігу. Касовий план.

Тема 10. Гроші та їх роль в сучасному суспільстві

1. Інфляція і шляхи виходу із кризи.
2. Причини розладу грошового обігу.
3. Грошові реформи.
4. Вплив Центрального банку України на запобігання кризи.

Тема 11. Теорія інфляції

1. Вивчення інфляції та її причини.
2. Індексування заробітної плати.
3. Дефіцит державного бюджету та його вплив на інфляційний процес.
4. Шляхи виходу з кризи.

Тема 12. Методичні аспекти оцінки інфляції

1. Оцінка масштабів інфляції.
2. Сутність даної теорії.
3. Шляхи виходу з кризи.

Тема 13. Методи пристосування і боротьби з інфляцією

1. Досвід зарубіжних країн у боротьбі з інфляцією.
2. Кейнсіанська теорія пристосування до ринкових відносин.
3. Тактика боротьби з інфляцією.

Тема 14. Грошовий обіг

1. Організація обігу грошей.
2. Емісія грошей та організація емісійних операцій.
3. Вилучання грошей з обігу.
4. Планування грошового обігу.
5. Касовий план.

Тема 15. Грошовий оборот

1. Єдність безготівкового грошового обороту та обороту готівки.
2. Види рахунків.
3. Види чеків.
4. Закони грошового обігу.

Тема 16. Гроші й міжнародні економічні відносини

1. Валютний курс і способи його визначення.
2. Торговельний, розрахунковий і платіжний баланс країни.
3. Валютні фонди і операції підприємств.

Тема 17. Кредит в сучасному суспільстві

1. Сутність кредиту.
2. Структура кредиту. Позиковий фонд і його структура.
3. Ресурси та принципи кредитування.

Тема 18. Методи кредитування

1. Загальні правила кредитування в сучасних умовах.
2. Порядок надання і погашення кредиту.
3. Перевірка забезпечення позик.
4. Особливості надання позик.

Тема 19. Організація роботи фондової біржі

1. З історії біржі.
2. Види бірж.
3. Угоди «Стоп» і «Форвард».
4. Ф'ючерські угоди.
5. Операції страхування.

Тема 20. Організація валютної біржі

1. Необхідність і сутність валютної біржі.
2. Умови, необхідні для створення валютної біржі.
3. Створення внутрішнього валютного ринку.
4. Організація умов конвертованих валют.

Тема 21. Організація розрахунків в народному господарстві

1. Правила розрахунків в народному господарстві.
2. Акцептна форма розрахунків.
3. Організація розрахунків за допомогою чеків.

Тема 22. Кредитна система суспільства

1. Поняття кредитної системи.
2. Позабанківські фінансові інститути.

Тема 23. Лізингові операції

1. Поняття і сутність лізингової угоди.
2. Об'єкти лізингових угод.
3. Вигляді майнових операцій.

Тема 24. Оцінка платоспроможності одержувача позики

1. Поняття платоспроможності одержувача позики, ліквідності, балансу.
2. Коефіцієнт ліквідності. Ліквідні кошти.
3. Коефіцієнт покриття заборгованості.

Тема 25. Функції кредиту

1. Поняття функцій кредиту.
2. Розподільна функція кредиту.
3. Функція заміщення.

Тема 26. Закони кредиту

1. Закон повернення кредиту.
2. Закон рівноваги між ресурсами, що звільняються і перерозподіляються.

3. Закон збереження позиченої вартості.
4. Закон тимчасового характеру функціонування кредиту.

Тема 27. Межі кредиту

1. Поняття, види взаємодії меж.
2. Способи встановлення меж кредиту.
3. Фактори, що викликають порушення меж кредиту і методи оздоровлення кредитування.

Тема 28. Види меж кредиту

1. Тимчасова і просторова межа.
2. Внутрішня і між категорійна межі.
3. Перерозподільча та петицітаційна (емісійна) межі.

Тема 29. Процент та процентна політика банків

1. Сутність банківського проценту.
2. Визначення «маржі».
3. Перспективи процентної політики.

Тема 30. Сутність позикового проценту

1. Процентні ставки. Рівень позикового проценту комерційних банків.
2. Диференційований підхід до кредитування. Кредитні пільги.
3. Стимулююча роль позикового проценту. Перспективи процентної політики.

Тема 31. Банки й банківські операції

1. Сутність і функції банків.
2. Центральні банки та їх функції.
3. Комерційні банки та їх функції.
4. Пасивні й активні операції банків.

Тема 32. Банківська система України

1. Національний банк і його операції.
2. Організація комерційних банків.
3. Інвестиційна діяльність банків.
4. Основні організації банківського кредитування.

Доходи Державного бюджету України

тис. грн.

Код	Найменування показників згідно з бюджетною класифікацією	Виконано за 2012 р.	Виконано за 2013 р.	План 2014 р.	План 2015 р.
1	2	3	4	5	
10000000	Податкові надходження	274 715 185,1	262 777 051,6	326 273 655,7	365 648 599,4
11000000	Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	62 376 117,8	61 883 452,8	58 099 392,7	75 278 531,9
11010000	Податок на доходи фізичних осіб	7 026 372,3	7 565 037,3	8 478 392,7	42 325 531,9
11020000	Податок на прибуток підприємств	55 349 745,5	54 318 415,5	49 621 000,0	32 953 000,0
13000000	Збори за спеціальне використання природних ресурсів*	2 293 246,7	13 860 041,0	14 338 089,0	34 780 402,2
13010000	Збір за спеціальне використання лісових ресурсів	103 110,9	113 116,8	108 157,2	213 660,8
13020000	Збір за спеціальне використання води	669 674,9	726 699,3	699 006,7	704 364,0
13030000	Платежі за користування надрами	1 520 460,9	13 020 224,9	13 530 925,1	32 390 477,4
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги	176 012 463,4	163 578 798,5	221 765 000,0	217 870 660,2
14010000	Податок на додану вартість	138 826 824,1	128 269 307,9	177 112 000,0	157 845 001,0
14020000	Акцизний збір із вироблених в Україні товарів	27 417 866,3	26 362 649,5	33 410 000,0	36 525 000,0
14030000	Акцизний збір із ввезених на територію України товарів	9 767 773,0	8 946 841,1	11 243 000,0	23 500 659,2
15000000	Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	13 186 515,6	13 342 503,2	16 715 000,0	31 717 000,0
15010000	Ввізне мито	12 985 787,9	13 264 637,6	16 621 000,0	31 472 000,0
15020000	Вивізне мито	200 770,3	77 865,6	94 000,0	245 000,0
17000000	Рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси	17 654 293,6	5 700 264,0	6 150 296,0	4 506 669,4
19000000	Інші податки і збори	3 192 548,0	4 411 992,1	9 205 878,0	2967235,7
20000000	Неподаткові надходження	68 287 617,3	72 853 174,2	63 430 152,3	100 531 134,9

Продовження додатку 1

1	2	3	4	5	6
21000000	Доходи від власності та підприємницької діяльності	32 200 473,9	33 288 234,3	31 618 632,3	71 110 400,6
21010000	Частина прибутку (доходу) господарських організацій, що вилучається до бюджету	6 329 250,7	3901787,3	3 333 500,0	4 610 125,0
21020000	Кошти, що перераховуються Нацбанком України відповідно до Закону України "Про Національний банк України"	23 600 000,0	28 308 159,8	22 807 334,4	65 400 000,0
21030000	Надходження від грошово-речових лотерей	237 702,3	321 004,7	224 913,0	
21050000	Надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів	10 913,3	16 167,6	20 446,1	12 939,3
21080000	Інші надходження	2 022 607,5	2 320 627,2	5 232 438,8	1 087 336,3
22000000	Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу	5 435 852,6	5 163 787,1	4 623 597,7	4 129 527,8
22010000	Плата за надання послуг службою дозвільної системи органів внутрішніх справ	2 206 465,1	1 549 293,9	1 459 936,3	1 666 412,2
22030000	Судовий збір	948 342,2	1 013 894,8	975 116,7	956 829,5
22070000	Виконавчий збір	426 422,1	402 62,1	170 000,0	247 690,0
22080000	Плата за оренду цілісних майнових комплексів та іншого державного майна	1 061 562,4	1 055 483,1	840 000,0	544 000,0
22090000	Державне мито	221 712,1	587 167,9	568 200,0	
22150000	Портовий (адміністративний) збір	76167,0	74 387,3	84 100,9	82 143,6
24000000	Інші неподаткові надходження	5 950 117,0	5 369 207,7	5 746 412,9	6 939 690,7
25000000	Власні надходження бюджетних установ	24 701 173,8	29 031 945,1	21 441 509,4	18 351 515,8
30000000	Доходи від операцій з капіталом	1 231 443,6	255 408,5	1 460 930,2	753 028,0
31000000	Надходження від продажу основного капіталу	42 172,9	34 497,1	17 000,0	16 705,0
32000000	Надходження від реалізації державних запасів товарів	1 078 519,3	186 974,2	892 776,0	624 460,0
33000000	Надходження від продажу землі і нематеріальних активів	110 751,4	33 937,2	551 154,2	111 863,0
42000000	Від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій	222 648,5	1 529 275,1	1 225 481,6	3 696 562,9
50000000	Цільові фонди	254 550,6	202 709,9	177 869,8	1 665 753,6
50070000	Платежі до Фонду України соціального захисту інвалідів	254 550,6	202 709,9	177 869,8	165 753,6

Закінчення додатку 1

1	2	3	4	5	6
50080000	Надходження до цільового фонду для забезпечення оборони і безпеки держави	-	-	-	1 500 000,0
Разом доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)		344 711 445,1	337 617 619,3	392 568 089,6	472 295 078,8
40000000	Офіційні трансферти	1 342 517,1	1 609 282,3	2 736 238,1	3 644 169,9
41010100	Кошти, що надходять до Державного бюджету з інших бюджетів	1 342 517,1	1 609 282,3	2 736 238,1	3 644 169,9
	ВСЬОГО ДОХОДІВ	346 053 962,2	339 226 901,6	395 304 327,7	475 939 248,7

*у 2015 році ці доходи згідно бюджетної класифікації мають назву «Рентна плата та плата за використання інших природних ресурсів» та відповідно по видах ресурсів «рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів», «рентна плата за спеціальне використання води», «рентна плата за користування надрами» та «рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України».

ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ ВИДАТКІВ ТА КРЕДИТУВАННЯ БЮДЖЕТУ

тис. грн.

Код програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету	Найменування показників згідно з класифікацією видатків та кредитування державного бюджету	Виконано за 2012 р.	Виконано за 2013 р
1	2	3	4
0100	Загальнодержавні функції	44 010 670,6	50 101 089,3
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність	12 556 707,7	13 162 106,8
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам	64 416,4	
0130	Інші загальні функції державного управління	1 470 218,1	1 394 990,3
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління	3 694 671,5	3 756 023,0
0160	Проведення виборів та референдумів	2 028 050,2	110 875,9
0170	Обслуговування боргу	24 196 606,7	31 677 093,3
0200	Оборона	14 485 725,5	14 843 039,1
0210	Військова оборона	11 591 050,8	11 859 002,9
0220	Цивільна оборона	611 032,7	517 325,9
0240	Військова освіта	856 080,4	925 059,0
0260	Інша діяльність у сфері оборони	1 427 56,6	1 541 651,3
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада	36 469 762,8	39 190 931,7
0310	Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону	16 020 602,2	16 312 859,2
0320	Протипожежний захист та рятування	3 876 036,3	4 195 173,6
0330	Судова влада	4 300 855,4	4 772 238,6
0340	Кримінально-виконавча система та виправні заходи	2 886 100,1	2 994 860,9
0350	Діяльність у сфері безпеки держави	3 914 770,3	4 246 525,8
0360	Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді	2 896 882,9	3 556 551,9
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	334 247,4	149 669,6

Продовження додатку 2

1	2	3	4
0380	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	2 240 268,2	2 963 052,1
0400	Економічна діяльність	49 396 038,0	41 299 218,9
0410	Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	690 101,6	785 497,5
0420	Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 365 250,3	7 560 678,1
0430	Паливно-енергетичний комплекс	17 270 102,2	15 389 205,4
0440	Інша промисловість та будівництво	1 209 815,5	431 177,8
0450	Транспорт	12 847 905,4	14 202 570,3
0460	Зв'язок, телекомунікації та інформатика	130 298,8	126 883,2
0470	Інші галузі економіки	6 419 908,6	956 370,2
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки	1 289 161,8	962 498,7
0490	Інша економічна діяльність	2 173 493,8	884 337,7
0500	Охорона навколишнього природного середовища	4 135 427,1	4 595 017,2
0600	Житлово-комунальне господарство	379 647 ,2	96 860 ,3
0610	Житлове господарство	2 92,4	13 519,0
0620	Комунальне господарство	376 725,8	82 794,0
0640	Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства		547,3
0700	Охорона здоров'я	11 358 497,3	12 879 344,8
0720	Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога	662 984,9	1 639 394,4
0730	Лікарні та санаторно-курортні заклади	6 038 102,9	6 621 697,9
0740	Санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади	1 907 046,1	1 069 316,4
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я	326 761,8	331 198 ,5
0760	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	2 423 601,6	3 217 737,7
0800	Духовний та фізичний розвиток	5 488 472,6	5 111 891,0
0810	Фізична культура і спорт	1 979 923,3	1 874 635,4
0820	Культура та мистецтво	2 037 092,9	2 120 732,9
0830	Засоби масової інформації	1 387 125,9	1 016 046,4
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку	42 091,1	38 678,0
0850	Інша діяльність у сфері духовного та фізичного розвитку та інформації	42 239,5	61 798,4

Закінчення додатку 2

1	2	3	4
0900	Освіта	30 243 233,8	30 943 078,1
0910	Дошкільна освіта	67 759,4	72 314,3
0920	Загальна середня освіта	197 577,1	220 997,7
0930	Професійно-технічна освіта	1 230 007,7	1 418 291,4
0940	Вища освіта	26 430 947,9	27 036 098,9
0950	Післядипломна освіта	564 022,5	617 629,0
0960	Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми	239 436,6	205 563,6
0970	Програми матеріального забезпечення навчальних закладів	609 655,1	498 167,7
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти	695 908,8	665 985,6
0990	Інші заклади та заходи у сфері освіти	207 918,6	208 029,9
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення	75 254 427,1	88 547 278,7
1010	Соціальний захист на випадок непрацездатності	1 092 472,4	921 016,9
1020	Соціальний захист пенсіонерів	64 494 147,0	83 233 566,0
1030	Соціальний захист ветеранів війни та праці	839 462,3	901 272,9
1040	Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	31 005,9	32 192,5
1050	Соціальний захист безробітних	397 065,1	254 222,1
1060	Допомога у вирішенні житлового питання	1 144 475,0	502 233,0
1070	Соціальний захист інших категорій населення	7 178 128,3	2 659 598,2
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту	21 539,7	20 748,4
1090	Інша діяльність у сфері соціального захисту	56 131,4	22 428,6
	РАЗОМ ВИДАТКИ	271 221 902,0	287 607 749,2
0180	Міжбюджетні трансферти	124 459 624,3	115 848 324,2
	ВСЬОГО ВИДАТКІВ	395 681 526,3	403 456 073,4

РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НА 2014 РІК ТА 2015 РІК

Код програмної класифікації видатків державного бюджету	Найменування згідно з програмною класифікацією видатків державного бюджету	план 2014 р	план 2015 р
1	2	3	4
	ВСЬОГО:	462 211 728,3	527 893 651,0
0110000	Апарат Верховної Ради України	920 041,9	752 034,1
0300000	Державне управління справами	1 335 213,6	1 093 455,7
0410000	Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату КабМіну України	297 959,1	258 832,5
0420000	Господарсько-фінансовий департамент Секретаріату Кабінету Міністрів України (загальнодержавні витрати)		1 405 667,3
0500000	Державна судова адміністрація України	4 571 303,0	3 676 280,9
0600000	Верховний Суд України	115 379,0	95 928,2
0650000	Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ		106 340,3
0700000	Вищий господарський суд України	144 224,7	121 037,2
0750000	Вищий адміністративний суд України	47 301,9	84 922,9
0800000	Конституційний Суд України	64 280,6	59 848,3
0900000	Генеральна прокуратура України	3 201 594,2	2 896 998,5
1000000	Міністерство внутрішніх справ України	19 064 322,7	32 744 721,5
1100000	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	19 367 979,1	1 859 441,3
1110000	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України (загальнодержавні витрати)		353 400,0
1200000	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	1 365 993,2	1 519 058,6
1210000	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (загальнодержавні витрати)		24 977,7
1400000	Міністерство закордонних справ України	1 121 069,5	2 203 816,8
1300000	Міністерство вугільної промисловості України	5 760 746,7	
1400000	Міністерство закордонних справ України	958835,4	
1700000	Державний комітет телебачення і радіомовлення України	877 147,3	988 202,3
1800000	Міністерство культури України	2 583 456,9	2 305 138,9

Продовження додатку 2`

1	2	3	4
1900000	Державне агентство лісових ресурсів України	641 072,4	
2100000	Міністерство оборони України	15 632 221,5	40 231 041,3
2200000	Міністерство освіти і науки України	25 632 042,0	24 862 286,6
2210000	Міністерство освіти і науки України (загальнодержавні витрати)		49 558 523,1
2300000	Міністерство охорони здоров'я України	10 083 900,7	10 085 134,9
2310000	Міністерство охорони здоров'я України (загальнодержавні витрати)		46 752 746,4
2400000	Міністерство екології та природних ресурсів України	7 016 749,3	4 123 494,5
2500000	Міністерство соціальної політики України	92 996 137,0	88 582 936,9
2510000	Міністерство соціальної політики України (загальнодержавні витрати)		581 094,4
2600000	Міністерство промислової політики України	136 035,6	
2750000	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	2 239 197,8	1 739 694,1
2760000	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (загальнодержавні витрати)	3 177 832,6	112 052,0
2800000	Міністерство аграрної політики та продовольства України	8 511 173,1	1 669 556,8
3100000	Міністерство інфраструктури України	1 600 078,4	3 260 072,0
3110000	Державне агентство автомобільних доріг України		20 826 504,4
3300000	Міністерство доходів і зборів України	6 378 349,3	
3300000	Державна фіскальна служба України		5 286 716,5
3400000	Міністерство молоді та спорту України	1 131 611,5	1 001 388,4
3500000	Міністерство фінансів України	1 749 066,8	1 757 313,8
3510000	Міністерство фінансів України (загальнодержавні витрати)	181 603 203,0	149 468 050,0
3600000	Міністерство юстиції України	5 904 925,1	6 373 241,2
3700000	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	4 238 323,1	
3800000	Міністерство інформаційної політики України		4 000,0
5270000	Державна інспекція ядерного регулювання України	25 251,8	23 284,2
5490000	Державна служба гірничого нагляду та промислової безпеки України	353 838,9	
5500000	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінан. послуг	30 488,5	25 635,7
5550000	Державна служба України з контролю за наркотиками	9 333,3	
5560000	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	36 344,6	28 389,3

Продовження додатку 2`

1	2	3	4
5960000	Головне управління розвідки Міністерства оборони України	491 673,9	756 873,0
5980000	Вища рада юстиції	24 447,4	20 043,3
5990000	Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини	22 475,7	21 678,3
6010000	Антимонопольний комітет України	74 947,2	63 469,1
6120000	Національне агентство України з питань державної служби	72 096,2	48 601,7
6150000	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	47 599,1	42 193,3
6300000	Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України	230 005,9	
6320000	Національне антикорупційне бюро України		249 000,0
6330000	Національне агентство з питань запобігання корупції		112 520,6
6350000	Державне агентство екологічних інвестицій України	14 117,9	
6340000	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	78337,2	49 904,6
6380000	Державне космічне агентство України	2 381 694,7	1 880 592,0
6440000	Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення	24 072,7	20 566,0
6500000	Рада національної безпеки і оборони України	144 000,0	58 914,4
6510000	Рахункова палата	98 898,6	79 264,9
6520000	Служба безпеки України	3 584 368,7	4 469 021,7
6540000	Національна академія наук України	3 342 978,1	2 863 647,0
6550000	Національна академія педагогічних наук України	190 619,2	135 569,8
6560000	Національна академія медичних наук України	1 529 692,1	1 288 280,0
6570000	Національна академія мистецтв України		17 967,6
6580000	Національна академія правових наук України	45 812,5	29 964,9
6590000	Національна академія аграрних наук України	755 588,7	576 055,0
6600000	Управління державної охорони України	357 428,4	432 849,5
6610000	Фонд державного майна України	169 619,6	145 822,6
6620000	Служба зовнішньої розвідки України	558 528,2	644 188,2
6640000	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	633 737,9	699 933,1
6650000	Національне агентство з питань підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу та реалізації інфраструктурних проектів	1 698 278,7	

Закінчення додатку 2`

1	2	3	4
6730000	Центральна виборча комісія	129 495,1	1313881,1
6800000	Національна акціонерна компанія "Украгрозлізінг"	192 000,0	
7710000	Рада міністрів Автономної Республіки Крим	78 342,0	
7720000	Вінницька обласна державна адміністрація	184 274,3	166 065,4
7730000	Волинська обласна державна адміністрація	113 871,2	102 484,4
7740000	Дніпропетровська обласна державна адміністрація	166 336,1	149 366,3
7750000	Донецька обласна державна адміністрація	147 035,8	132 795,1
7760000	Житомирська обласна державна адміністрація	148 782,5	133 047,0
7770000	Закарпатська обласна державна адміністрація	115 160,5	104 468,9
7780000	Запорізька обласна державна адміністрація	131 843,2	118 952,9
7790000	Івано-Франківська обласна державна адміністрація	124 383,6	111 550,7
7800000	Київська обласна державна адміністрація	176 973,0	160 408,0
7810000	Кіровоградська обласна державна адміністрація	131 212,8	117 853,9
7820000	Луганська обласна державна адміністрація	128 964,3	115 908,7
7830000	Львівська обласна державна адміністрація	153 848,4	138 205,9
7840000	Миколаївська обласна державна адміністрація	119 817,0	107 517,7
7850000	Одеська обласна державна адміністрація	177 106,7	158 256,2
7860000	Полтавська обласна державна адміністрація	145 531,8	129 885,3
7870000	Рівненська обласна державна адміністрація	117 437,0	105 451,5
7880000	Сумська обласна державна адміністрація	123 745,5	110 182,4
7890000	Тернопільська обласна державна адміністрація	124 666,3	111 896,3
7900000	Харківська обласна державна адміністрація	180 425,1	163 153,9
7910000	Херсонська обласна державна адміністрація	112 468,1	97 690,1
7920000	Хмельницька обласна державна адміністрація	134 247,8	120 870,1
7930000	Черкаська обласна державна адміністрація	129 913,5	116 365,7
7940000	Чернівецька обласна державна адміністрація	84 552,4	75 256,0
7950000	Чернігівська обласна державна адміністрація	135 228,9	121 957,4
7970000	Севастопольська міська державна адміністрація	58 883,5	-
8680000	Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва	26 936,1	-

ФАКТИЧНИЙ РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ МІЖ РІВНЯМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА 2012 РІК

Код бюджетної класифікації	ПОКАЗНИКИ	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
1	2	3	4	5
10000000	Податкові надходження	360 567 217,40	274 715 185 064,05	85 852 032 299,94
11000000	<i>Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості</i>	<i>123 885 406,9</i>	<i>62 376 117,8</i>	<i>61 509 289,1</i>
11010000	Податок на доходи фізичних осіб	68 092 388,4	7 026 372,3	61 066 016,1
11020000	Податок на прибуток підприємств	55 793 018,5	55 349 745,5	443 273,0
12000000	<i>Податки на власність</i>	<i>685 186,3</i>		<i>685 186,3</i>
13000000	<i>Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів</i>	<i>17 537 352,2</i>	<i>2 293 246,7</i>	<i>15 244 105,5</i>
13010000	Збір за спеціальне використання лісових ресурсів	316 757,5	103 110,9	213 646,7
13020000	Збір за спеціальне використання води	1 363 190,3	669 674,9	693 515,4
13030000	Плата за користування надрами	3 271 598,2	1 520 460,9	1 751 137,2
13050000	Плата за землю	12 581 711,4		12 581 71,4
13070000	Плата за використання інших природних ресурсів	4 094,8		4 094,8
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги	177 255 572,4	176 012 463,4	1 243 109,0
14010000	Податок на додану вартість	138 826 824,1	138 826 824,1	
14020000	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	28 660 975,3	27 417 866,3	1 243 109,0
14030000	Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	9 767 7723,0	9 767 773,0	
15000000	<i>Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції</i>	<i>13 186 515,6</i>	<i>13 186 515,6</i>	
15010000	Ввізне мито	12 985 787,9	12 985 787,9	
15020000	Вивізне мито	200 770,3	200 770,3	
15040000	Інші надходження від зовнішньоекономічної діяльності	-42,6	-42,6	
16000000	<i>Окремі податки і збори, що зараховуються до місцевих бюджетів</i>	<i>1 885,3</i>		<i>1 885,3</i>

Продовження додатку 3

1	2	3	4	5
17000000	<i>Рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси</i>	17 654 293,6	17 654 293,6	
18000000	<i>Місцеві податки і збори</i>	5 455 029,7		5 455 029,7
18010000	<i>Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки</i>	86,3		86,3
18020000	<i>Збір за місця для паркування транспортних засобів</i>	68 370,8		68 370,8
18030000	<i>Туристичний збір</i>	38 388,9		38 388,9
18040000	<i>Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності</i>	532 544,4		532 544,4
18050000	<i>Єдиний податок</i>	4 815 639,3		4 815 639,3
19000000	<i>Інші податки та збори</i>	4 905 975,2	3 192 548,0	1 713 427,2
19010000	<i>Екологічний податок</i>	2 816 008,3	1 263 566,1	1 552 442,2
19040000	<i>Фіксований сільськогосподарський податок</i>	130 969,3		130 969,3
19050000	<i>Збір за забруднення навколишнього природного середовища</i>	42 697,6	12 807,8	29 889,8
19060000	<i>Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства</i>	1 075 036,3	1 075 036,3	
19070000	<i>Збір за користування радіочастотним ресурсом України</i>	840 493,9	840 493,9	
19090000	<i>Податки та збори, не віднесені до інших категорій</i>	769,8	643,9	125,9
20000000	<i>Неподаткові надходження</i>	80 923 315,5	68 287 617,3	12 635 698,2
21000000	<i>Доходи від власності та підприємницької діяльності</i>	32 808 638,6	32 200 473,8	608 164,8
22000000	<i>Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності</i>	7 174 046,9	5 435 852,7	1 738 194,3
24000000	<i>Інші неподаткові надходження</i>	6 745 859,8	5 950 117,0	795 742,7
25000000	<i>Власні надходження бюджетних установ</i>	34 194 770,2	24 701 173,8	9 493 596,4
30000000	<i>Доходи від операцій з капіталом</i>	2 985 764,9	1 231 443,6	1 754 321,3
31000000	<i>Надходження від продажу основного капіталу</i>	809 690,7	42 172,9	767 517,8
32000000	<i>Надходження від реалізації державних запасів товарів</i>	1 078 519,3	1 078 519,3	
33000000	<i>Кошти від продажу землі і нематеріальних активів</i>	1 097 554,9	110 751,4	986 803,5
42000000	<i>Від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій</i>	222 863,9	222 648,4	215,5

Закінчення додатку 3

1	2	3	4	5
50000000	Цільові фонди	826 110,3	254 550,6	571 559,7
50070000	Надходження до Фонду соціального захисту інвалідів		254 550,6	
50110000	Цільові фонди, утворені Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади			571 559,7
	Разом доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)	445 525 272,1	344 711 445,1	100 813 827,0
40000000	Офіційні трансферти		1 342 517,1	124 459 624 ,3
41000000	Від органів державного управління		1 342 517,1	124 459 624,3
	Дотації			60626279,6
	Субвенції			63833344,7
	УСЬОГО		346 053 962,2	225 273 451,3

ФАКТИЧНИЙ РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ МІЖ РІВНЯМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА 2012 РІК

Код бюджетної класифікації	ПОКАЗНИКИ	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
1	2	4	6	8
0100	Загальнодержавні функції	54 590 206,4	44 010 670,5	10 579 535,9
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність	20 788 404,5	12 556 707,7	8 231 696,8
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам	64 416,4	64 416,4	
0130	Інші загальні функції державного управління	2 800 693,1	1 470 218 111,12	1 330 475,0
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління	3 694 671,5	3 694 671,5	
0160	Проведення виборів та референдумів	2 050 638,4	2 028 050,2	22 588,2
0170	Обслуговування боргу	25 191 382,5	24 196 606,7	994 775,8
0200	Оборона	14 486 944,4	14 485 725,5	1 218,9
0210	Військова оборона	11 591 050,8	11 591 050,8	
0220	Цивільна оборона	612 251,6	611 032,7	1 218,9
0240	Військова освіта	856 080,4	856 080,4	
0260	Інша діяльність у сфері оборони	1 427 561,6	1 427 561,6	
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада	36 681 170,8	36 469 762,8	211 408,0
0310	Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону	16 020 602,2	16 020 602,2	
0320	Протипожежний захист та рятування	4 082 391,3	3 876 036,3	206 355,0
0330	Судова влада	4 300 855,4	4 300 855,4	
0340	Кримінально-виконавча система та виправні заходи	2 886 100,1	2 886 100,1	
0350	Діяльність у сфері безпеки держави	3 914 770,3	3 914 770,3	

Продовження додатку 3`

0360	Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді	2 896 882,9	2 896 882,9	
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	334 247,4	334 247,4	
0380	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	2 245 321,2	2 240 268,2	5 053,0
0400	Економічна діяльність	62 377 434,4	49 396038,0	12 981396,4
0410	Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	3 449 895,0	690 101,6	2 759 793,4
0420	Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 486 339,8	7 365 250,3	121 089,5
0430	Паливно-енергетичний комплекс	17 448 494,7	17 270 102,2	178 392,5
0440	Інша промисловість та будівництво	1 249 658,8	1 209 815,5	39 843,3
0450	Транспорт	16 700 894,3	12 847 905,4	3 852 988,9
0460	Зв'язок, телекомунікації та інформатика	200 331,3	130 298,8	70 032,5
0470	Інші галузі економіки	6 996 274,6	6 419 908,6	576 366,0
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки	1 289 161,8	1 289 161,8	
0490	Інша економічна діяльність	7 556 384,0	2 173 493,8	5 382 890,2
0500	Охорона навколишнього природного середовища	5 297 929,3	4 135 427,1	1 162 502,2
0600	Житлово-комунальне господарство	20 059 570,9	379 647,2	19 679 923,7
0610	Житлове господарство	1 079 169,4	2 921,4	1 076 248,0
0620	Комунальне господарство	4 522 875,6	376 725,8	4 146 149,8
0640	Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства	14 457 525,9		14 457 52,9
0700	Охорона здоров'я	58 453 930,7	11 358 497,3	47 095 433,4
0720	Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога	9 844 802,1	662 984,9	9 181 817,3
0730	Лікарні та санаторно-курортні заклади	39 817 441,8	6 038 102,9	33 779 338,9
0740	Санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади	1 943 947,0	1 907 046,1	36 900,9
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я	326 761,8	326 761,8	
0760	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	6 520 978,0	2 423 601,6	4 097 376,3
0800	Духовний та фізичний розвиток	13 639 627,5	5 488 472,6	8 151 154,9
0810	Фізична культура і спорт	3 933 090,6	1 979 923,3	1 953 167,3

Закінчення додатку 3`

0820	Культура та мистецтво	8 017 921,0	2 037 092,9	5 980 828,1
0830	Засоби масової інформації	1 604 285,4	1 387 125,9	217 159,5
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку	42 09,1	42 09,1	
0850	Інша діяльність у сфері духовного та фізичного розвитку та інформації	42 239,4	42 239,4	
0900	Освіта	101 560 947,2	30 243 233,8	71 317 713,4
0910	Дошкільна освіта	14 627 735,1	67 759,4	14 559 975,7
0920	Загальна середня освіта	42 459 083,9	197 577,1	42 261 506,8
0930	Професійно-технічна освіта	6 034 005,7	1 230 007,7	4 803 998,0
0940	Вища освіта	29 335 873,6	26 430 947,9	2 904 925,7
0950	Післядипломна освіта	938 003,8	564 022,5	373 981,3
0960	Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми	4 490 788,4	239 436,7	4 251 351,7
0970	Програми матеріального забезпечення навчальних закладів	610 429,6	609 655,1	774,5
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти	695 908,8	695 908,8	
0990	Інші заклади та заходи у сфері освіти	2 369 118,3	207 918,6	2 161 199,7
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення	125 306 899,9	75 254 427,1	50 052 472,8
1010	Соціальний захист на випадок непрацездатності	6 604 826,8	1 092 472,4	5 512 354,4
1020	Соціальний захист пенсіонерів	68 279 552,2	64 494 147,0	3 785 405,2
1030	Соціальний захист ветеранів війни та праці	5 273 295,2	839 462,3	4 433 832,9
1040	Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	29 877 887,2	31 005,9	29 846 881,3
1050	Соціальний захист безробітних	397 065,1	397 065,1	
1060	Допомога у вирішенні житлового питання	3 601 424,5	1 144 475,0	2 456 949,5
1070	Соціальний захист інших категорій населення	10 324 235,1	7 178 128,3	3 146 106,8
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту	21 539,7	21 539 696,38	
1090	Інша діяльність у сфері соціального захисту	927 074,0	56 131 409,91	870 942,6
	РАЗОМ	492 454 661,5	271 221 901,9	221 232 759,6
0180	Міжбюджетні трансферти		124 459 624,3	1 342 517,1
	ВСЬОГО ВИДАТКІВ		395 681 526,2	222 575 276,7

ФАКТИЧНИЙ РОЗПОДІЛ ДОХОДІВ МІЖ РІВНЯМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА 2013 РІК

Код бюджетної класифікації	ПОКАЗНИКИ	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
		Виконано за 2013 рік	Виконано за 2013 рік	Виконано за 2013 рік
1	2	3	4	5
10000000	Податкові надходження	353 968 121,7	262 777 051,6	91 191 070,1
11000000	Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості	127 144 918,8	61 883 452,8	65 261 466,0
11010000	Податок на доходи фізичних осіб	72 151 072,4	7 565 037,3	64 586 035,1
11020000	Податок на прибуток підприємств	54 993 846,4	54 318 415,5	675 430,9
12000000	Податки на власність	576 699,5		576 699,5
13000000	Збори та плата за спеціальне використання природних ресурсів	28 862 964,5	13 860 041,0	15 002 923,5
13010000	Збір за спеціальне використання лісових ресурсів	354 656,1	113 116,8	241 539,3
13020000	Збір за спеціальне використання води	1 474 930,1	726 699,3	748 230,8
13030000	Плата за користування надрами	14 225 339,8	13 020 224,9	1 205 114,9
13050000	Плата за землю	12 802 900,4		12 802 900,4
13070000	Плата за використання інших природних ресурсів	5 138,1		5 138,1
14000000	Внутрішні податки на товари та послуги	164 937 494,7	163 578 798,5	1 358 696,2
14010000	Податок на додану вартість	128 269 307,9	128 269 307,9	
14020000	Акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції)	27 721 345,7	26 362 649,5	1 358 696,2
14030000	Акцизний податок з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)	8 946 841,1	8 946 841,1	
15000000	Податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	13 342 503,2	13 342 503,2	
15010000	Ввізне мито	13 264 637,6	13 264 63,6	
15020000	Вивізне мито	77 865,6	77 865,6	
16000000	Окремі податки і збори, що зараховуються до місцевих бюджетів	-2 107 882,64		-2 107 882,64
16010000	Місцеві податки і збори, нараховані до 1 січня 2011 року	-2 107 882,64		
17000000	Рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси	5 700 264,0	5 700 264,0	
18000000	Місцеві податки і збори	7 316 204,6		7 316 204,6
18010000	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	22 540,0		22 540,00

Продовження додатку 4

1	2	3	4	5
18020000	<i>Збір за місця для паркування транспортних засобів</i>	64 501,8		64 501,8
18030000	<i>Туристичний збір</i>	41 687,6		41 687,6
18040000	<i>Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності</i>	546 953,4		546 953,4
18050000	<i>Єдиний податок</i>	6 640 521,8		6 640 521,8
19000000	<i>Інші податки та збори</i>	6 089 180,3	4 411 992,1	1 677 188,2
19010000	<i>Екологічний податок</i>	3 899 487,0	2 364 926,5	1 534 560,5
19040000	<i>Фіксований сільськогосподарський податок</i>	130 282,4		130 282,4
19050000	<i>Збір за забруднення навколишнього природного середовища</i>	16 934,7	5 080,4	11 854,3
19060000	<i>Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства</i>	1 102 993,3	1 102 993,3	
19070000	<i>Збір за користування радіочастотним ресурсом України</i>	938 417,3	938 417,3	
19090000	<i>Податки та збори, не віднесені до інших категорій</i>	1 043 172,42	552 049,20	491 123,22
20000000	<i>Неподаткові надходження</i>	84 981 018 896,67	72 853 174 209,05	12 127 844 687,62
21000000	<i>Доходи від власності та підприємницької діяльності</i>	<i>33 744 150 096,27</i>	<i>33 288 234 282,21</i>	<i>455 915 814,06</i>
22000000	<i>Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності</i>	7 088 755 681,41	5 163 787 102,93	1 924 968 578,48
24000000	<i>Інші неподаткові надходження</i>	6 245 135 426,36	5 369 207 734,64	875 927 691,72
25000000	<i>Власні надходження бюджетних установ</i>	37 902 977 692,63	29 031 945 089,27	8 871 032 603,36
30000000	<i>Доходи від операцій з капіталом</i>	1 636 963 914,45	255 408 452,67	1 381 555 461,78
31000000	<i>Надходження від продажу основного капіталу</i>	687 232 738,08	34 497 084,39	652 735 653,69
32000000	<i>Надходження від реалізації державних запасів товарів</i>	186 974 190,17	186 974 190,17	
33000000	<i>Кошти від продажу землі і нематеріальних активів</i>	<i>762 756 986,20</i>	<i>33 937 178,11</i>	<i>728 819 808,09</i>
42000000	<i>Від урядів зарубіжних країн та міжнародних організацій</i>	1 529 275 130,15	1 529 275 130,15	
50000000	<i>Цільові фонди</i>	673 309 647,27	202 709 948,99	470 599 698,28
50070000	<i>Надходження до Фонду соціального захисту інвалідів</i>		202 709 948,99	
	<i>Разом доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)</i>	442 788 689 290,69	337 617 619 346,73	105 171 069 943,96
40000000	<i>Офіційні трансферти</i>		1 609 282 320,99	115 848 324 185,87
41000000	<i>Від органів державного управління</i>		1 609 282 320,99	115 848 324 185,87
	<i>Усього</i>		339 226 901 667,72	221 019 394 129,83

ФАКТИЧНИЙ РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ МІЖ РІВНЯМИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЗА 2013 РІК

Код бюджетної класифікації	ПОКАЗНИКИ	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
1	2	3	4	5
0100	Загальнодержавні функції	61 702 225,5	50 101 089,2	11 601 136,3
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність	21 659 439,2	13 162 106,7	8 497 332,5
0130	Інші загальні функції державного управління	2 955 478,4	1 394 990,2	1 560 488,2
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління	3 756 023,0	3 756 023,0	
0160	Проведення виборів та референдумів	159 155,1	110 875,9	48 279,2
0170	Обслуговування боргу	33 172 129,8	31 677 093,4	1 495 036,4
0200	Оборона	14 844 361,6	14 843 039,2	1 322,4
0210	Військова оборона	11 859 002,9	11 859 002,9	
0220	Цивільна оборона	518 648,3	517 325,9	1 322,4
0240	Військова освіта	925 059,0	925 059,0	
0260	Інша діяльність у сфері оборони	1 541 651,4	1 541 651,4	
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада	39 409 249,5	39 190 931,7	218 317,8
0310	Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону	16 312 85,2	16 312 859,2	
0320	Протипожежний захист та рятування	4 408 095,1	4 195 173,6	212 921,5
0330	Судова влада	4 772 238,6	4 772 238,6	
0340	Кримінально-виконавча система та виправні заходи	2 994 860,9	2 994 860,9	
0350	Діяльність у сфері безпеки держави	4 246 525,8	4 246 525,8	
0360	Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді	3 556 55,9	3 556 551,9	
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	149 669,6	149 669,6	
0380	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	2 968 448,4	2 963 052,1	5 396,3

Продовження додатку 4`

1	2	3	4	5
0400	Економічна діяльність	50 757 829,2	41 299 218,9	9 458 610,3
0410	Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	1 490 398,9	785 497,5	704 901,4
0420	Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 705 118,6	7 560 678,1	144 440,5
0430	Паливно-енергетичний комплекс	15 421 526,0	15 389 205,4	32 320,6
0440	Інша промисловість та будівництво	505 471,8	431 177,8	74 294,0
0450	Транспорт	17 893 174,2	14 202 570,3	3 690 603,9
0460	Зв'язок, телекомунікації та інформатика	185 585,6	126 883,2	58 702,4
0470	Інші галузі економіки	1 100 775,8	956 370,2	144 405,6
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки	962 498,7	962 498,7	-
0490	Інша економічна діяльність	5 493 279,6	884 337,7	4 608 941,9
0500	Охорона навколишнього природного середовища	5 594 185,5	4 595 017,2	999 168,3
0510	Запобігання та ліквідація забруднення навколишнього природного середовища	4 714 468,8	3 833 921,9	880 546,9
0520	Збереження природно-заповідного фонду	87 396,0	61 397,7	25 998,3
0530	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища	69 354,5	69 354,5	
0540	Інша діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища	722 966,2	630 343,2	92 623,0
0600	Житлово-комунальне господарство	7 704 695,0	96 860,3	7 607 834,7
0610	Житлове господарство	1 276 921,2	13 519,0	1 263 402,2
0620	Комунальне господарство	4 353 871,8	82 794,0	4 271 077,8
0640	Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства	2 073 902,0	547,3	2 073 354,7
0700	Охорона здоров'я	61 568 770,9	12 879 344,8	48 689 426,1
0720	Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога	12 719 626,5	1 639 394,4	11 080 232,1
0730	Лікарні та санаторно-курортні заклади	40 251 907,7	6 621 697,9	33 630 209,8
0740	Санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади	1 105 670,3	1 069 316,4	36 353,9
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я	331 198,5	331 198,5	
0760	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	7 160 367,9	3 217 737,6	3 942 630,3

Закінчення додатку 4`

1	2	3	4	5
0800	Духовний та фізичний розвиток	13 661 184,0	5 111 891,0	8 549 293,0
0810	Фізична культура і спорт	3 869 387,5	1 874 635,4	1 994 752,1
0820	Культура та мистецтво	8 444 141,1	2 120 732,9	6 323 408,2
0830	Засоби масової інформації	1 247 179,1	1 016 046,4	739,7
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку	38 678,0	38 678,0	
0850	Інша діяльність у сфері духовного та фізичного розвитку та інформації	61 798,3	61 798,3	
0900	Освіта	105 538 701,6	30 943 078,1	74 595 623,5
0910	Дошкільна освіта	15 662 400,4	72 314,3	15 590 086,1
0920	Загальна середня освіта	44 233 236,0	220 997,7	44 012 238,3
0930	Професійно-технічна освіта	6 359 823,0	1 418 291,4	4 941 531,6
0940	Вища освіта	30 003 303,8	27 036 098,9	2 967 204,9
0950	Післядипломна освіта	994 557,4	617 629,0	376 928,4
0960	Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми	4 712 287,5	205 563,6	4 506 723,9
0970	Програми матеріального забезпечення навчальних закладів	499 679,3	498 167,7	1 511,6
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти	665 985,6	665 985,6	-
0990	Інші заклади та заходи у сфері освіти	2 407 428,6	208 029,9	2 199 398,7
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення	145 062 606,7	88 547 278,7	56 515 328,0
1010	Соціальний захист на випадок непрацездатності	7 682 339,9	921 016,9	6 761 323,0
1020	Соціальний захист пенсіонерів	87 263 770,7	83 233 566,0	4 030 204,7
1030	Соціальний захист ветеранів війни та праці	4 887 132,0	901 273,0	3 985 859,0
1040	Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	35 710 827,9	32 192,5	35 678 635,4
1050	Соціальний захист безробітних	254 222,1	254 222,1	
1060	Допомога у вирішенні житлового питання	2 681 347,8	502 233,0	2 179 114,8
1070	Соціальний захист інших категорій населення	5 737 014,2	2 659 598,2	3 077 416,0
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту	20 748,4	20 748,4	
1090	Інша діяльність у сфері соціального захисту	825 203,7	22 428,6	802 775,1
	ВСЬОГО	505 843 809,6	287 607 749,2	218 236 060,4
0180	Міжбюджетні трансферти		115 848 324,2	1 609 282,3
	У С Ь О Г О		403 456 073,4	219 845 342,7

Список джерел

Базові

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Бюджетний Кодекс України № 2456-VI от 08.07.2010.
3. Закон України „Про Державний бюджет України” на відповідний рік. Закони України//Відомості Верховної ради України або Офіційний вісник України.
4. Податковий кодекс України. Із змінами, внесеними Законами України № 2856 – VI) від 23.10.2010 року.
5. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29.
6. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000 р. (із змінами та доповненнями)//Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001 – №1. – С. 3-47.
7. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]: навч. посіб. / Д.І Коваленко, В.В. Венгер. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 578с.
8. Фінанси: Підручник/За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова. – К.: Знання, 2008. –611с.
9. Юхименко П.І. Теорія фінансів: підручник / Ш. Юхименко, В.М. Федосов, Л.Л. Лазебник; за ред. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр навч. л-ри, 2010, – 576 с.

Допоміжні

10. Бюджетна система:навч. посіб./Н.Д. Чала, Л.В. Лазоренко. – К.:Знання, 2010. – 223 с.
11. Лондар С. Л., Тимошенко О. В. Фінанси. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2009 – 384 с.
12. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник, – К.: КНЕУ, 2007-240с.
13. Чечетов М.В., Чечетова Н.Ф. Бережна А.Ю. Бюджетний менеджмент: Навчальний посібник. В 2-х ч. – Х.: ВД «ІНЖЕК». 2004. – 560с.
14. Фінанси: Навч.посіб./ В.І. Оспіщев, Л.І. Лачкова, О.П. Близнюк та ін.; За ред. В.І. Оспіщева. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.:Знання, 2008. – 366 с.
15. Конспект лекцій з курсу «Фінанси» (для студентів 4 курсу спец. 6.050106 „Облік і аудит”, 6.050107 „Економіка та підприємництво”, 6.050201 „Менеджмент організації”). – Х.: ХНАМГ, 2006.

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.ksame.kharkov.ua>
2. Національний банк України. – Режим доступу: www.bank.dov.ua
3. Лига БизнесИнформ. – Режим доступу: www.liga.net/.
4. Налоги и бухгалтерский учет. – Режим доступу: basa.tav.kharkov.ua/.
5. Право. Украина. – Режим доступу: www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/pravo.html.
6. Сервер Верховной Рады Украины. – Режим доступу: www.rada.gov.ua/.
7. Украинское право. – Режим доступу: www.ukrpravo.com/.
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
9. Офіційний електронний каталог Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
10. Офіційний електронний каталог Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. –Режим доступу :<http://korolenko.kharkov.com>

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

*(для студентів 3 курсу заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр
за напрямом підготовки 6.030601 – Менеджмент)*

Укладач **ЛЕЛЮК** Наталія Євгенівна

Відповідальний за випуск *Г. І. Кизилов*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *І. В. Волосожарова*

План 2014, поз. 269 М

Підп. до друку 16.043.2015 р.
Друк на різнографі
Зам. №

Формат 60x84/16
Ум. друк. арк. 2,7
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4705 від 28.03.2014 р.